

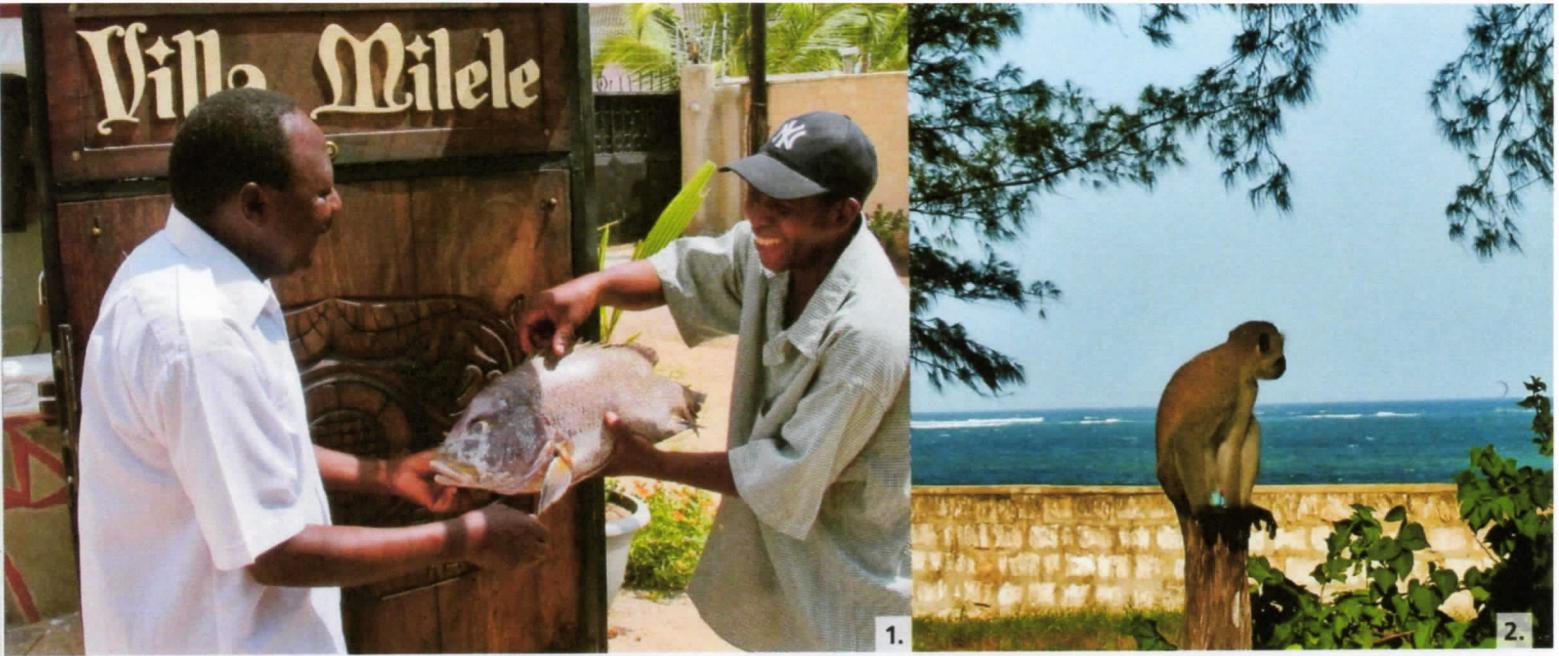
Swahili-kysten: Sanselig safari i vann og på land

En reise til Swahili-kysten i Kenya gir deg noe av det beste landet har å by på. Endeløse, kritthvite sandstrender og fantastisk safari. Nydelig mat i krysningen mellom afrikansk, arabisk og indisk kjøkken og smilende, multi-kulturelle og åpne mennesker. Etter tre uker her har vi bare ett eneste spørsmål: Når kan vi reise tilbake?

Tekst og foto: Lene Wikander

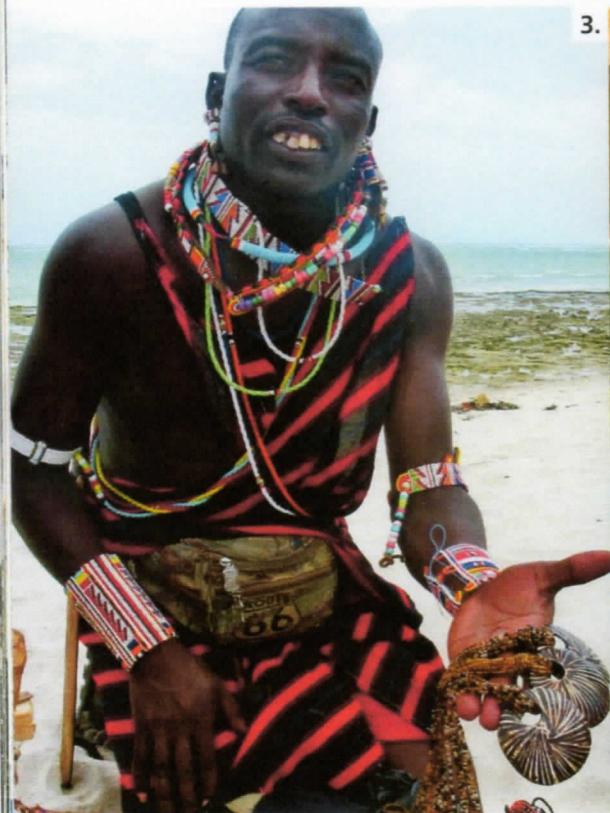
Hvor er vi?

Swahilikysten med sine fantastiske strender strekker seg helt fra Kenya i nord gjennom Tanzania og til Mosambik i sør på Afrikas østkyst.

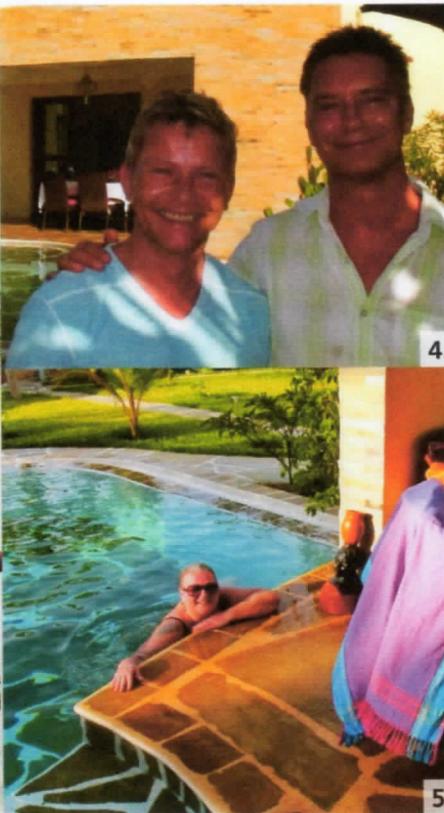

1.

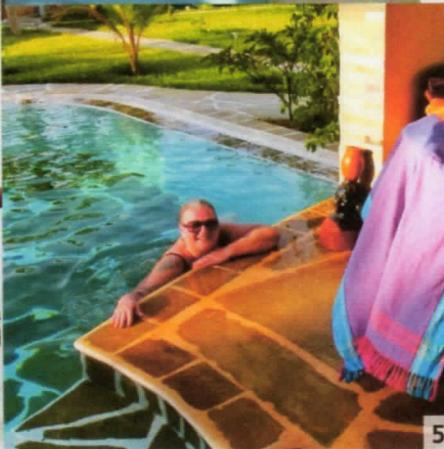
2.

3.

4.

5.

1. Fiskerne går rundt på dørene og tilbyr fersk fisk i strøket der Villa Milele ligger.
2. Store apeflokker lever i palmeskogen langs strandene.
3. Masaier selger håndlagede smykker av perler og skjell.
4. Norske Ernst og Sigbjørn leier ut praktfulle Villa Milele på Diani Beach utenfor Mombasa.
5. Journalist Lene Wikander storkoser seg i bassenget på Villa Milele.
6. Det er mye fint lokalt kunsthåndverk å få kjøpt.
7. Livet leveres utendørs på Afrikas østkyst, og stranden er den beste lekeplassen.

over til Diani Beach, slipper av sine flere titalls tusen passasjerer for vi får kjøre om bord. Det er som å være omgitt av hele verden, et hav av mennesker strømmer rundt meg på alle kanter, før jeg kjenner at jeg dupper av igjen og endelig sovner.

"MAMA. MAMA! WAKE UP",

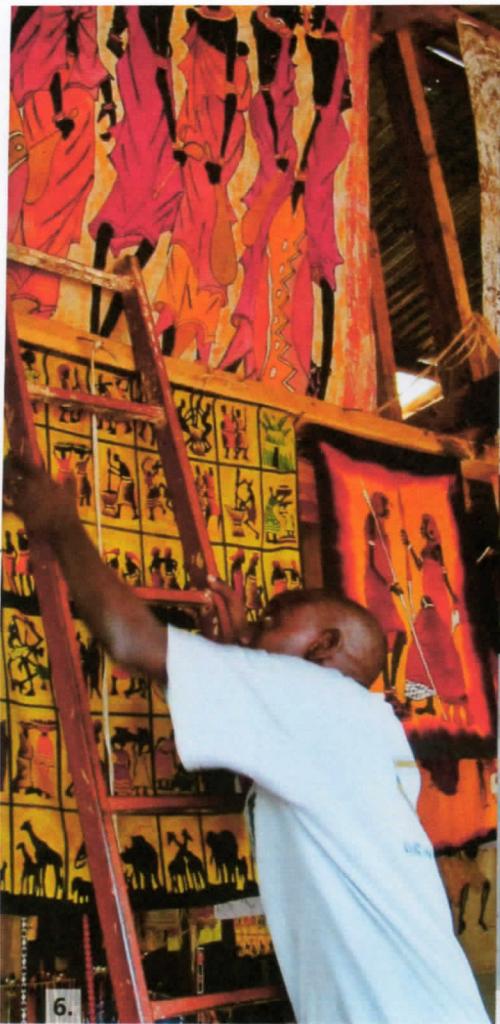
hører jeg i det fjerne. Mama? Jeg er da ingen mama, singel og barnlös som jeg er, rekker jeg å tenke for jeg husker at det er det de kaller kvinner når de skal være høflege her. Menne kalles Papa. Jeg husker jeg syntes det var litt sott de første dagene i Nairobi. Jeg slår opp øynene igjen. Dette er helt klart ikke Nairobi. Forst blir jeg blendet av lyset, det gnistrer i hvitt foran øylene. Men sakte tilpasser pupillene seg og jeg får se det: Kritt-hvit, øde sandstrand og asurblått hav. En flokk apekatter leker i palmene langs stranden. Jeg er fremme på Diani Beach.

Sjåfören tuter foran en stor og snirklete smijernsport. En sirlig utskåret tresdror i porten åpnes av en masai i tradisjonelle kler: Rödrutete sjal knyttet rundt kroppen, strenger av skjell og perler rundt halsen og armene. I den ene hånden holder han et spyd. Han smiler og lukker den lille døren før han åpner hele

Jeg er trott, sliten, stiv i hele kroppen. Jeg har sittet i en overfylt og skranglete buss i åtte timer fra Nairobi. Når jeg endelig klarer å duppe av i det steinharde setet, roper sjåfören at vi er fremme i Mombasa. Jeg glipper med øynene. På bussholdeplassen utenfor venter et salig kaos av bagasjebærere, selgere, farger, lukter, hoi og skrik. Menn i fez og kvinner i niqab suser forbi de duse pastellene og nesten fosforiserende fargene som husene her i et av swahili-kulturens gamle sultanater alltid er malt med. I tillegg er det varmt. Mye varmere enn i Nairobi som ligger langt hoyere

over havet enn de gjør her ved kysten. Og fuktig. Våt varme renner i kilende dråper fra tinningene mine. Til sammen blir det altfor mange sanseinntrykk, overtrott som jeg er. Det svimler for meg, og jeg vurderer å sette meg ned på kofferten, men akkurat da kommer sjåfören og vifter et skilt med «Villa Milele» opp i ansiktet på meg. Reisen er nemlig ikke slutt ennå. En time i bil og en kort fergetur over til Diani Beach gjenstår for jeg er fremme hos mine venner på Villa Milele, som jeg er her for å besøke.

De fire fergene som krysser det lille sundet

6.

7.

porten på vidt gap. Og der, foran det deilige bassenget venter Ernst og Sigbjørn, et vennerpar av meg fra Norge som akkurat i år er ferdig med å bygge drømmehuset sitt for utleie her på Diani Beach. Karibu! smiler de. Swahili for "velkommen", og et ord jeg skal høre ofte her. De har på seg hver sin sarong, eller kikoy som de kaller det her på Swahili-kysten. Ingenting mer. Det trenger de heller ikke. Det må være over 28 varmegrader alle rede, og klokken er bare ti om morgenen.

Og oppå det deilige, svale soverommet på vei inn for å ta en etterlengtet dusj, finner jeg min egen kikoy pent sammenbrettet på den fantastiske himmelsengen, med en hilsen fra vertskapet. Det er sånn Sigbjørn og Ernst har planlagt å ta imot sine gjester når de nå åpner for utleie av Villa Milele, og jeg er første besøkende. Jeg kjenner jeg kommer til å trives som provekanin her på Diani Beach. Det første jeg gjør er å teste bassenget, og der blir jeg mer eller mindre uavbrutt i tre dager.

Ernst og Sigbjørn har brukt to år på å ferdigstille Villa Milele. Det har vært en stor investering for to flyverte i SAS, men nå er huset endelig ferdig – og for et hus! Det er tegnet av en lokal arkitekt og er rundt i formen med karakteristisk swahili-dekor på

taket. Folk i nabolaget spørker med at det ser ut som en moské. Men på den ene siden dominerer glassmalerier de enorme, kirkeformede vinduene som slipper farget lys inn i trappen opp til rommet mitt med himmelsengen. Om kvelden tenner altmuligmann George store kandelabere i vinduskarmen, som får hele førsteetasje til å skinne i et trolsk, blågult lys.

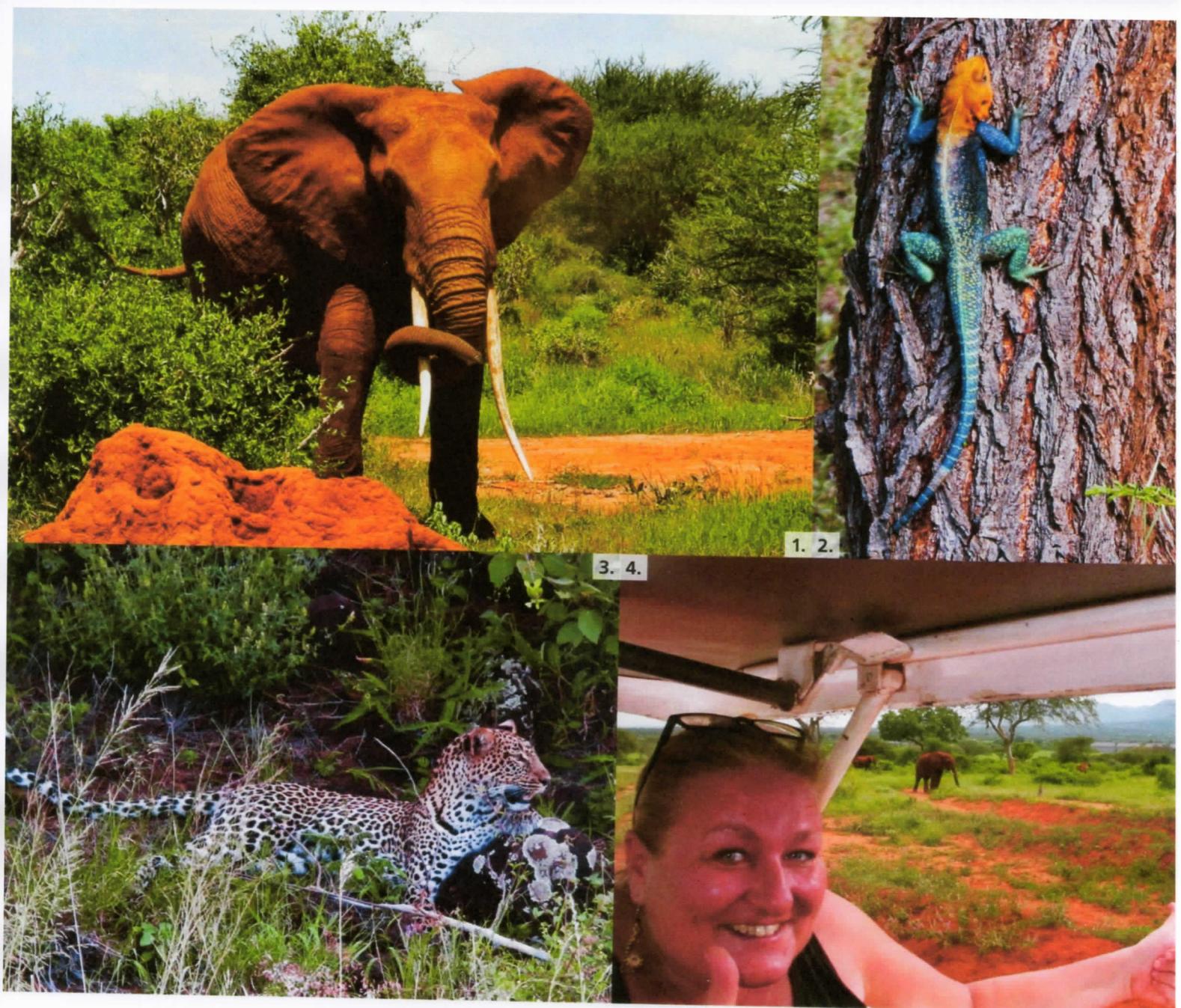
To uker her er hva englene drommer om å gjøre i ferien, det er jeg helt sikker på. Når jeg har kommet meg etter bussturen, spaserer jeg hver dag ned til den enorme stranden. Den er bred som en motorvei, og som så mange andre steder i verden med tropisk klima og lange strender, leves mye av livet ute. På stranden i Diani møter jeg alt fra charterturister til backpackers, lokale fiskere som selger dagens fanget, kikoy-selgere, masaier i tradisjonelle kler som selger håndlagede perlesmykker med skjell og bein og forelskede par som går tur i solnedgangen.

SWAHILI-KULTUREN ER BEHAGELIG, vennlig, internasjonal og reisevant. Vi snakker tross alt om en kultur som er bakgrunn for begrepet «trade-winds», eller «handelsvinder» som det vel blir på norsk. Det var på disse vindene de gamle sultanenes handels-

menn seilte over Det indiske hav. Men det er ikke mange som snakker norsk her. Selv om Diani Beach er ranket som Kenyas fremste resort-område, er ikke stedet nedlesset av charter-turister som mange andre slike steder i verden. På Diani Beach får du fortsatt følelsen av å bevege deg i uberoert natur og et ekte, tropisk paradis. Stranden er rett og slett altfor stor, altfor bred, horisonten altfor enorm til at det noen gang kan føles overfylt her.

Langs strandpromenaden kan du velge mellom alt fra de enkleste restauranter i en liten bambushytte til luksuriøse måltider på femstjerners hoteller som hentet fra tusen og en natt. Swahili-kulturen er hovedsakelig et resultat av mange hundre års kulturutveksling mellom den Øst-Afrikanske bantu-kulturen og den arabiske kultursfæren, men har også store innslag av persisk, indisk og europeisk kultur. I Swahili-kulturens storhetstid lå noen av de fremste sultanatene på krydderoya Zanzibar, i Mogadishu og også her i Mombasa som Diani Beach ligger rett utenfor.

Arkitekturen er et kapittel for seg selv med høye, luftige arabiske bueganger, kombinert med varme, indiske farger, fargelede lykter i messing, ligge-sofaer på gulvet og vakre, utskarne tresorer. ➤

OGSÅ MATEN GJENSPEILER denne kulturmiksen, men siden vi er på kysten, er det havets delikatesser som er stjernen i showet. Vi spiser spicy blekksprut-karri, sjømat-bruschetta med blodfersk hummer, kokos og chilli-kokte kjempereker og mango-marinerte muslinger på restaurantene. Hjemme i Villa Milele tilbereder kokk Joseph en deilig femretters middag av en diger og sprellende fersk white snapper han kjøpte av en fisker som ringte på døren med dagens angst.

Og frukten! Vi må ikke glemme frukten! Den som har plukket sine egne solmodne papayaer, mangoer og bananer fra trærne i hagen, kuttet dem opp og presset litt lime over, vet hva englene drømmer om å spise til frokost også!

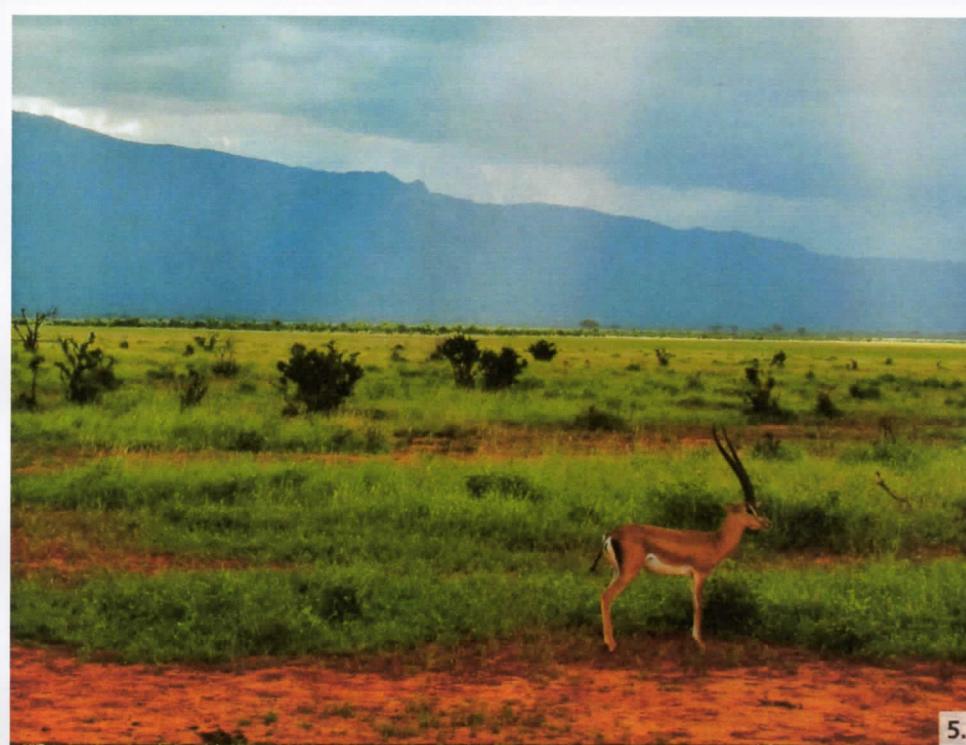
Det er likevel en restaurant på Diani Beach som er mer magisk enn alle de andre, og det er "The Cave restaurant". Den er plassert inne i en naturlig korallgrotte på stranden, med et stort, sirkelformet og naturskapt hull i taket der den afrikanske stjernehimmen glitrer ned på oss der vi sitter mellom flammende lykter og vegger i korall og nyter sju retter fra havet rett utenfor.

Jeg føler meg som dronningen av Saba og senere den reneste Krøsus når jeg sjekker nettbanken og finner ut hvor billig alt sammen er. Du kommer svært langt med noen norske tusenlapper på Diani Beach.

Men aller best har vi det nå hjemme i Villa Milele. Den siste kvelden jeg er der før jeg skal dra på safari i nasjonalparken Tsavo,

har Sigbjørn og Ernst leid inn noen lokale musikere som spiller forføreriske rytmer for venner og bekjente vi har invitert til grillfest rundt bassenget. Det er nesten så jeg har lyst til å avbestille hele safarien og bare blir her den neste uken også, men når du kjoper safari lokalt, er den altså så vanvittig mye billigere enn hvis du booker en pakke hjemmefra, at jeg rett og slett ikke har råd til å la være.

For rundt fem tusen norske kroner får du en fem-dagers rundreise i nasjonalparkene i Tsavo øst og vest, der du bor på de lekreste lodger med svømmebasseng og spa, alle de deilige måltider inkludert og uten et eneste gjerde som sperrer stedet fra villmarken rundt deg.

5.

6.

7.

1. Den karakteristiske røde jorden farger elefantene rustrøde i Tsavo Nasjonalpark.
2. Tsavo Nasjonalpark byr på et yrende dyreliv i både små og store størrelser.
3. Å se ville dyr på kloss hold gjør noe spesielt med deg ...
4. Safari i åpen bil gjennom Tsavo er en opplevelse av de sjeldne.
5. Den Afrikanske savannen er et majestetisk syn.
6. Etter noen støvete dager på safari er det deilig å komme hjem til himmelsen- gen i Villa Milele.
7. Livet leveres i sakte tempo langs Swahili-kysten. Her slappes det av foran fargerike saronger på stang.

SAFARI BETYR ENKELT OG GREIT

"en reise over land" på swahili. Det er først med moderne turisme at safari har fått den betydningen vi forbinder med ordet i dag: En tur i villmarken for å se på ville dyr. Siden Diani Beach ligger så nært Tsavo, blir vi hentet i safari-bilen hjemme i Villa Milele og krysser igjen sundet med de overfylte fergene over til Mombasa. Trafikken i Mombasa er et kapittel for seg selv. Tuting, roping, kaos. Hundrevis av fargesprakende tuk-tukker; motorsykler med plass til tre–fire passasjerer på den innebygde tilhengeren slåss om å kjøre forbi hverandre og tråkler seg gjennom den elleville trafikken. Det samme gjør alle motorsyklene uten tilhenger. Kvinner i niqab, hijab eller med håret flagrende og menn i fez

suser forbi oss i faretruende tempo. Det er nå jeg får høre ordet "safari" brukt i en annen sammenheng enn jeg er vant til for første gang.

En av mennene med fez på motorsykkel tar en usedvanlig frekk u-sving rett foran oss, og sjåføren tuter, sukker og slår oppgitt ut med den ene hånden. "Ser dere hva jeg mener? Folk i Mombasa er gale! Kjører som villmenn og prover å drepe alt som kommer i deres vei for de bare fortsetter sin safari som om ingen ting har hendt!"

Vi ler og tar et bilde av motorsyklisten som har parkert og ikke kunne brydd seg mindre om sjåførens tuting. Sjåføren ler, han også, men vi kjenner vi gleder oss til å komme ut av trafikk-kaoset i Mombasa og inn i stillheten i Tsavo.

Fordelen med å velge en safari i Tsavo i forhold til Kenyas mer kjente nasjonalparker, er først og fremst at her er det mye mindre turister. Til gjengjeld er det masse dyr.

Haakon, som jeg reiser med, er på safari for første gang i sitt liv, og allerede etter tre dager i bushen har han fått se "the big five": Løve, elefant, neshorn, vannboffel og leopard. Selv måtte jeg på tre safarier før jeg kunne skryte av det.

Og her snakker vi ikke ett enkelt dyr her og der. I Tsavo ser vi en hel flokk løver, hundrevis av elefanter og en vannboffel-vandring på flere tusen dyr. I tillegg ser vi gepard, sjiraffer, sebraer, flodhestere, krokodiller, aper og flere typer fugl og antiloper enn vi kan teller. ➤

1.

1.

1. Den øst-afrikanske trafikken er både fargerik og farlig, så vær oppmerksom på veiene!

2. Swahili-kjøkkenet er en eksplosjon i farge og smak og nytes best under åpen himmel, som her.

Men den sterkeste safari-opplevelsen var nok leoparden. Hver morgen reiste vi ut grytidlig i grålysningen når dyrene trekker mot vannhullene. Plutselig bare lå den der. En helt utrolig vakker leopard, rett på en liten høyde i veikanten. Den lå så nærmere at vi kunne se det glitre i øynene når den snudde hodet mot solen. Og den lå der lenge. Det er en helt unik følelse å sitte stille, så stille, en liten meter fra et vakkert og vilt rovdyr, og bare falle inn i rytmen til pusten der den hever og senker seg under den silkemyke, flekkete pelsen som nessten går i ett med de torre stråene rundt den.

NÅR SOLNEDGANGEN SENKER SEG

over det endeløse landskapet med sine karakteristiske parasollformede akasie-trær i Tsavo, sitter vi på terrassen i luksuriøse safaritelt og nyter et glass vin for middag. Foran oss ligger et vannhull dit flodhestene nå begynner å trekke. Klokken sju blir det mørkt som inne i en sekks, men vannhullet er opplyst av noen lykter som henger i akasietrærne over det. Flodhestene lager noen klagende lyder som

går gjennom marg og bein før hele natten rundt oss fylles av lyd. Det er en kakofoni, en konsert, en øredøvende lydforestilling fra insekter, fugler, amfibier og rovdyr som virkelig får meg til å lure på hvor lurt dette opplegget med ikke å ha gjører rundt safari-lodgegene egentlig er.

Du føler deg så liten i møte med savannens nattlige symfoni. Jorden virker så stor, så levende, livet formelig broler mot deg når løvene i det fjerne kaller på hverandre. Så får vi heller ikke lov til å gå til middag alene. En alarmknapp på utsiden av safari-teltet tilkaller en masai med spyd og lommelykt som følger oss. For sikkerhets skyld. Löver har vandret inn på området for.

Etter nok en deilig middag fra Swahili-kjøkkenet setter vi oss rundt den store, åpne bålpllassen og stirrer ut i den øst-afrikanske natten. Flodhestene vaker i vannhullet og en flokk sebraer kommer for å drikke. Når vi går og legger oss i himmelsengen kranset av myggnett, er det med vissheten om at vi helt sikkert vil komme tilbake. ♦

Fakta om Kenya:

FLY: Du kan fly med Star Alliance (Sas og Ethiopian Airlines), via Istanbul til Mombasa. Flere charterselskaper arrangerer også turer hit.

Mombasa er Kenyas nest største by med over en million innbyggere.

Offisielt språk er engelsk og swahili, og de aller fleste snakker meget godt engelsk.

VALUTA ER KENYANSKE SHILLING:

100 KES er ca. 6,85 NOK

KLIMA: Varmt og fuktig hele håret med maks-temperaturer på minimum 31 grader fra desember til april og minimumstemperaturer på 27 grader i juli og august. Regntiden er i april, mai og juni. Tidsforskjellen er på to timer.

HVOR SKAL DU BO? Villa Milele, der vi bodde, kan du booke på deres hjemme-

side villamilele.com. Ellers finnes en rekke hoteller for de fleste budsjetter, sjekk på dianibeach.com.

SAFARI: En rekke reisebyråer langs strandpromenaden tilbyr profesjonell og flott safari til en langt rimeligere pris enn hvis du booker hjemmefra.

SHOPPING: Tekstiler, smykker, tradisjonell treskjæring og masai-suvenirer er billig og av høy kvalitet.